

[Indenrigsministeren.]

ører med udgangspunkt i sidste folketingsvalg at få et folketing på 175 socialdemokrater, suppleret med repræsentanter for Nordatlanten.

Holten (FP):

Et flertal i fremskridtspartiet kan gå ind for det fremsatte lovforslag. Dette lovforslag er i mindre strid med grundlovens § 31 end den nugældende valglov. Da et folketingsflertal i sidste samling viste, at det ikke ville overholde grundlovens § 31, stk. 2, vil jeg håbe, dette lovforslag kan blive ophøjet til lov.

Raunkjær (V):

Igen i år i lidt ændret og modereret form har hr. Grønberg og retsforbundet fremsat forslag om at ophæve den såkaldte spærreregul, så stemmer til et mandat giver et mandat i folketinget. Hermed skulle grundlovens ord om ligelig repræsentation af forskellige anskuelser i befolkningen være bedre opfyldt end med den ordning, vi har i dag, hvor der jo er en 2 pct.s klausul. Venstre finder ikke, at situationen har ændret sig siden i fjor, og vi er skeptiske over for, om det er en fornuftig ændring, der her er foreslået.

Ved valget den 4. december i fjor skulle der henad 18.000 stemmer til et mandat; med den 2 pct.s spærreregul krævede det 61.000 stemmer, før et parti overhovedet kunne blive repræsenteret i folketinget. Det synes for så vidt at være et højt tal og en stor vanskelighed at overskride denne tærskel, men det lykkedes jo dog for 5 partier ved sidste valg.

I Holland — der jo ingen spærreregul har, og som står som et lysende eksempel for retsforbundet — skulle der ved valget i 1972 ca. 50.000 stemmer til for at give et mandat, altså 50.000 stemmer før en anskuelse kunne blive repræsenteret i parlamentet. Det vil sige, at forskellen altså ikke er så stor mellem Danmark og Holland med hensyn til kravene til at kunne blive repræsenteret. Men de partier, der i Holland lå under ca. 50.000 stemmer, blev altså ikke repræsenteret; der var 28 partier, der opstillede til valget, men kun 14 blev repræsenteret. Der var altså et stort stemmespild også i et land, hvor man ingen spærreregul har, på op til

50.000 for et parti. Til sammenligning kan nævnes, at det eneste parti herhjemme, der ved sidste valg ikke kom i folketinget, det var venstresocialisterne med 45.000 stemmer.

Nu kan de to landes forhold jo ikke helt sammenlignes, da der er dobbelt så mange vælgere i Holland som i Danmark, men jeg synes, det er meget illustrerende for, at selv om man ingen egentlig spærreregul har, så er der jo den spærreregul, at der skal trods alt være stemmer til et mandat, altså i sig selv en spærreregul, der altid vil give en mulighed for stemmespild.

Det, vi risikerer ved ikke at have en eller anden spærreregul, er altså, at vi får et endnu mere langsommeligt arbejde med folkestyret med fare for, at handledygtighed kommer til at mangle. Nu indrømmer jeg gerne, at de mange partier, som vi kender det i dag, ikke absolut kan bruges som henvisning til, at folkestyret ikke kan fungere, for det kan det jo. Det giver jeg retsforbundet ret i. Der henvises jo også i fremsættelsen til, at netop de mindre partier i den senere tid har vist stor ansvarlighed, men det kan vel ikke deraf udledes, at ikke også store partier skulle kunne udvise ansvarlighed og ikke blive lammet af indbyrdes stridigheder netop i den tid, vi lever i, og dermed handlekraft. Der må også i et stort parti, hvis vilje og godt lederskab er til stede, kunne finde en åben debat sted, hvorefter der så drages konklusion og udvises fornuftig optræden.

Men problemet er der; jeg mener blot, at man i diskussionen om mange partier eller ej må søge at fastholde et system med en vis begrænsning til gavn for folkestyrets funktionsdygtighed, og vi vil gerne fordybe os i disse problemer under udvalgsarbejdet.

Edele Kruchow (RV):

Det radikale venstre går naturligvis gerne ind i udvalgsarbejdet om lovforslaget, og vor holdning er den samme, som jeg gav udtryk for den 25. januar i år, da retsforbundets tidligere forslag blev behandlet. Det radikale venstre er selvfølgelig interesseret i, at vi har et folketing, der er et rummeligt talerør for alle politiske synspunkter i befolkningen, men samtidig ønsker vi et arbejdsdueligt folketing, der også på længere sigt kan styrke dansk folkestyre.